

NACIONALINĖ TEISMŲ ADMINISTRACIJA

Biudžetinė įstaiga, L. Sapiegos g. 15, LT-10312 Vilnius, tel. (8 5) 268 5186, faks. (8 5) 268 5187, el. p. info@teismai.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188724424

Teisėjų tarybai

2015-12-14 Nr. 4R-3067 (1.17)

DĖL AUTOMOBILIŲ KURO NORMŲ NUSTATYMO

Nuo 2015 m. lapkričio 6 d. neteko galios Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos 1995 m. spalio 12 d. įsakymas Nr. 405 „Dėl Automobilių kuro normų nustatymo metodikos“, kuriuo buvo patvirtinta rekomendacinio pobūdžio metodika, kuria remiantis buvo nustatomos kuro suvartojimo normos įstaigų (tai pat ir teismų) tarnybiniams automobiliams, taip pat įstaigos darbuotojų tarnybinių kelionių netarnybiniais automobiliais patirtų išlaidų kompensacijų dydžiai. Netekus galios šiam poįstatyminiam teisės aktui, tarnybinių automobilių kuro normų ir lėšų poreikis kurui nustatytinas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gegužės 27 d. nutarimu Nr. 543 „Dėl Pavyzdinių tarnybinių lengvųjų automobilių naudojimo biudžetinėse įstaigose taisyklių patvirtinimo“ patvirtintomis Pavyzdinėmis tarnybinių lengvųjų automobilių naudojimo biudžetinėse įstaigose taisyklėmis, kurių 10, 18 punktuose nustatyta, kad kiek lėšų reikia automobilių degalams, apskaičiuojama pagal nustatytus ridos limitus, faktines automobilių degalų naudojimo bazines normas ir degalų rūšis, o faktinė automobilio degalų naudojimo bazinė norma ir taikomas degalų naudojimo koeficientas (šaltuoju metų periodu, mieste, užmiestyje ir panašiai) nustatomas atlikus kontrolinį važiavimą.

Išlaidų, patirtų teisėjams, teismo darbuotojams (valstybės tarnautojams ir darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartį) naudojant netarnybinių transportą tarnybos tikslams ir proceso dalyviams į teismą vykstant automobiliu, kompensavimo klausimas po minėto Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos įsakymo panaikinimo turėtų būti sprendžiamas vadovaujantis Tarnybinių komandiruočių išlaidų apmokėjimo biudžetinėse įstaigose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 526 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. 1433 redakcija) „Dėl Tarnybinių komandiruočių išlaidų apmokėjimo biudžetinėse įstaigose taisyklių patvirtinimo“, 17.4 papunkčiu, Liudytojams, nukentėjusiesiems, ekspertams, specialistams ir vertėjams išmokėtinų sumų dydžio nustatymo ir apmokėjimo baudžiamajame procese ir administracinių teisės pažeidimų teisenoje tvarkos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 25 d. nutarimu Nr. 524 „Dėl Liudytojams, nukentėjusiesiems, ekspertams, specialistams ir vertėjams išmokėtinų sumų dydžio nustatymo ir apmokėjimo baudžiamajame procese ir administracinių teisės pažeidimų teisenoje tvarkos patvirtinimo“, 5 punktu, taip pat Išlaidų, susijusių su civilinės bylos nagrinėjimu, dydžių ir jų išmokėjimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2002 m. gruodžio 6 d. įsakymu Nr. 344 (Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymo Nr. 1R-231 redakcija) „Dėl Išlaidų, susijusių su civilinės bylos nagrinėjimu, dydžių ir jų išmokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 8 punktu, t. y. atsižvelgiant į kelionės metu nuvažiuotų kilometrų skaičių ir teismo patvirtintas degalų sunaudojimo normas atitinkamai transporto priemonei pagal atitinkamos transporto priemonės gamintojo nurodytus transporto priemonės techninius duomenis (degalų sunaudojimo normas 100 kilometrų).

Toks kelionės išlaidų kompensavimo mechanizmas kelia problemų, nes proceso dalyviai dažnai neturi galimybės, nepatirdami papildomų išlaidų ir laiko sąnaudų, pateikti teismui transporto priemonės gamintojo nurodytus transporto priemonės techninius duomenis (degalų sunaudojimo normas 100 kilometrų).

Siekiant išspręsti aukščiau išvardytas problemas, siūlytinos šios alternatyvos:

1. Teisėjų tarybai nutarimu patvirtinti Kelionių automobiliais išlaidų apmokėjimo metodines rekomendacijas (toliau – Metodika) (projektas pridedamas).

Metodikos projektu siūloma nustatyti teisėjų, teismo darbuotojų (valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį) ir proceso dalyvių kelionių automobiliais išlaidų apmokėjimo taisykles, bazinių degalų sunaudojimo normų nustatymo tvarką, jeigu nebus žinomi transporto priemonės gamintojo nurodyti transporto priemonės techniniai duomenys (degalų sunaudojimo normos 100 kilometrų).

Metodikos projekte išlaikomi jau nebegaliojančioje Automobilių kuro normų nustatymo metodikoje buvę degalų sunaudojimo normų skaičiavimo principai ir formulių struktūra, sumažinant normos nustatymo formulėse naudojamus koeficientus. Toks sprendinys siūlomas, atsižvelgiant į tai, kad Nacionalinei teismų administracijai išnagrinėjus apie 100 skirtingų 1-15 metų senumo automobilių vidutines degalų sąnaudas, buvo nustatyta, kad dabartinių automobilių degalų sąnaudos yra apie 18 procentų mažesnės nei jos nurodytos Automobilių kuro normų nustatymo metodikoje.

Pažymėtina, kad atsižvelgiant į tai, jog galiojantys teisės aktai aiškiai neįtvirtina Teisėjų tarybos teisės ar pareigos tvirtinti privalomą teismo ir proceso dalyvių kelionių automobiliu išlaidų apmokėjimo tvarką, siūloma, kad Metodika teismams būtų rekomendacinio pobūdžio, o teismai kiekvienu atveju sprendimus dėl išlaidų kompensavimo priimtų atsižvelgdami į pateiktus dokumentus ir faktines aplinkybes.

Be to, patvirtinus Metodiką, teismai, esant poreikiui, galėtų pasitvirtinti savo vidaus teisės aktus, detaliau reguliuojančius teisėjų, teismo darbuotojų (valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį) bei proceso dalyvių kelionių automobiliu išlaidų atlyginimo tvarką.

2. Netvirtinti Metodikos, paliekant patiems teismams (teisėjams) spręsti klausimą dėl kelionės automobiliu išlaidų dydžio nustatymo ir jų atlyginimo pagal pateiktus dokumentus, t. y. teismai (teisėjai) kiekvienu konkrečiu atveju patys spręstų, ar išlaidoms padengti prašančio asmens pateiktų išlaidas patvirtinančių dokumentų (kasos aparatų kvitų, atitinkamos transporto priemonės gamintojo nurodytus transporto priemonės techninių duomenų (degalų sunaudojimo normą 100 kilometrų) ir kt.) pakanka, kad būtų įrodytas išlaidų buvimo faktas ir jų dydis.

Administracijos nuomone, patvirtinus Metodiką būtų užtikrintas vienodas teismų praktikos dėl proceso dalyvių kelionių išlaidų kompensavimo formavimas, taip pat teismų vadovams būtų palengvintas vidaus administravimo klausimų, susijusių su netarnybinių automobilių naudojimu tarnybos tikslais, sprendimas, todėl siūlome pritarti pirmajai alternatyvai.

Klausimas buvo derintas su Teisės aktų projektų vertinimo komitetu (toliau – Komitetas), kuris taip pat pritarė pirmajai alternatyvai. Siūlomas patvirtinti kartu su šiuo raštu teikiamas nutarimo projektas parengtas, atsižvelgus į Komiteto pastabas.

PRIDEDAMA: Teisėjų tarybos nutarimo „Dėl Kelionių automobiliais išlaidų apmokėjimo metodinių rekomendacijų patvirtinimo“ projektas, 3 lapai.

Direktorė

Reda Molienė

Ruslanas Gerasimovas, tel. (8 5) 210 1999, trumpasis tel. 7006, el. p. ruslanas.gerasimovas@teismai.lt
Jelena Vasilionokienė, tel. (8 5) 210 1999, trumpasis tel. 7006, el. p. jelena.vasilionokiene@teismai.lt

TEISĖJŲ TARYBA

**NUTARIMAS
DĖL KELIONIŲ AUTOMOBILIAIS IŠLAIDŲ APMOKĖJIMO
METODINIŲ REKOMENDACIJŲ PATVIRTINIMO**

2015 m.

d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 120 straipsnio 17 ir 27 punktais,
Teisėjų taryba n u t a r i a:

1. Patvirtinti Kelionių automobiliais išlaidų apmokėjimo metodines rekomendacijas (pridedama).

2. Rekomenduoti teismams pagal 1 punktu patvirtintas rekomendacijas nustatyti kuro suvartojimo normas kelionės netarnybiniu automobiliu tarnybos tikslais, taip pat apmokėti teismo proceso dalyvių (liudytojų, nukentėjusiųjų, ekspertų, specialistų ir vertėjų) kelionės į teismą automobiliu išlaidas (sunaudotų degalų įsigijimo išlaidas).

Pirmininkas

Sekretorius

PATVIRTINTA

Teisėjų tarybos 2015 m. ....d.
nutarimu Nr. ....

KELIONIŲ AUTOMOBILIAIS IŠLAIDŲ APMOKĖJIMO METODINĖS REKOMENDACIJOS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kelionių automobiliais išlaidų apmokėjimo metodinės rekomendacijos (toliau – Rekomendacijos) reguliuoja bendrosios kompetencijos ir administracinių teismų teisėjų bei šių teismų valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, (toliau – teismo darbuotojas) išlaidų, patirtų kelionės netarnybiniu automobiliu tarnybos tikslais, taip pat teismo proceso dalyvių (liudytojų, nukentėjusiųjų, ekspertų, specialistų ir vertėjų) (toliau – proceso dalyvis) kelionės į teismą automobiliu išlaidų (sunaudotų degalų įsigijimo išlaidų) (toliau – išlaidos) apmokėjimo tvarką.

II SKYRIUS KELIONĖS IŠLAIDŲ APMOKĖJIMO TVARKA

2. Teisėjai, teismo darbuotojai, proceso dalyviai, patyrę kelionės automobiliu išlaidų, turi pateikti teismui rašytinį prašymą dėl patirtų kelionės išlaidų apmokėjimo. Prie prašymo pateikiama transporto priemonės registracijos liudijimo kopija, kelionės išlaidas pagrindžiantys dokumentai (kasos aparato kvitas ir pan.).

3. Teismai, priimdami sprendimą dėl apmokėtinų kelionės automobiliu išlaidų dydžio, atsižvelgia į kelionės metu nuvažiuotų kilometrų skaičių ir degalų sunaudojimo normas, nustatytas atitinkamai transporto priemonei, pagal teismui pateiktus atitinkamos transporto priemonės gamintojo nurodytus transporto priemonės techninius duomenis (degalų sunaudojimo normas 100 kilometrų).

4. Jeigu nėra žinomi transporto priemonės gamintojo nurodyti transporto priemonės techniniai duomenys (degalų sunaudojimo normos 100 kilometrų), apmokėtinų išlaidų dydis apskaičiuojamas atsižvelgiant į kelionės metu nuvažiuotų kilometrų skaičių ir taikant Rekomendacijų III skyriuje nustatytą tvarką (transporto priemonės bazinę degalų sunaudojimo normą).

5. Proceso dalyviams, gyvenantiems ne iškvietimo vietoje, kelionės išlaidos kompensuojamos pagal pateiktus šias išlaidas patvirtinančius dokumentus, vadovaujantis Liudytojams, nukentėjusiesiems, ekspertams, specialistams ir vertėjams išmokėtinų sumų dydžio nustatymo ir apmokėjimo baudžiamajame procese ir administracinių teisės pažeidimų teisenoje tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 25 d. nutarimu Nr. 524 „Dėl Liudytojams, nukentėjusiesiems, ekspertams, specialistams ir vertėjams išmokėtinų sumų dydžio nustatymo ir apmokėjimo baudžiamajame procese ir administracinių teisės pažeidimų teisenoje tvarkos patvirtinimo“, ir Išlaidų, susijusių su civilinės bylos nagrinėjimu, dydžių ir jų išmokėjimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2002 m. gruodžio 6 d. įsakymu Nr. 344 (Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymo Nr. 1R-231 redakcija) „Dėl Išlaidų, susijusių su civilinės bylos nagrinėjimu, dydžių ir jų išmokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

III SKYRIUS

TRANSPORTO PRIEMONĖS BAZINĖ DEGALŲ SUNAUDOJIMO NORMA

6. Lengviesiems automobiliams su benziniais varikliais bazinės degalų sunaudojimo normos apskaičiuojamos pagal šią formulę:

$$N_k \cong 5,4 \sqrt{V_h}; \frac{l}{100} km,$$

kur, N_k – bazinė degalų sunaudojimo norma;

V_h – automobilio variklio darbinis tūris kubiniais litrais, nurodytas transporto priemonės registracijos liudijime.

Bazinės degalų sunaudojimo normos skaičiavimo pavyzdys:

Lengvasis automobilis „Volkswagen Golf 1.4 TSI“, benzinai, 2005 m. (automobilio variklio darbinis tūris $1390 \text{ cm}^3 = 1.390 \text{ l}^3$):

$$N_k \cong 5,4 \sqrt{1.390} = 6.37 \frac{l}{100} km.$$

Nustatyta bazinė degalų sunaudojimo norma yra artima automobilio gamintojo nurodytai vidutinei degalų suvartojimo normai, kuri yra 6,2 l/100 km (skirtumas nuo apskaičiuotos normos 2,6 proc.).

7. Lengviesiems automobiliams su dyzeliniais varikliais bazinės degalų sunaudojimo normos apskaičiuojamos pagal šią formulę:

$$N_k \cong 3,8 \sqrt{V_h}; \frac{l}{100} km,$$

kur, N_k – bazinė degalų sunaudojimo norma;

V_h – automobilio variklio darbinis tūris kubiniais litrais, nurodytas transporto priemonės registracijos liudijime.

Bazinės degalų sunaudojimo normos skaičiavimo pavyzdys:

Lengvasis automobilis „Hyundai i30 2,0 CRDI“, dyzelinas, 2007 m. (automobilio variklio darbinis tūris $1991 \text{ cm}^3 = 1.991 \text{ l}^3$):

$$N_k \cong 3,8 \sqrt{1.991} = 5.36 \frac{l}{100} km.$$

Nustatyta bazinė degalų sunaudojimo norma yra artima automobilio gamintojo nurodytai vidutinei degalų suvartojimo normai, kuri yra 5,5 l/100 km (skirtumas nuo apskaičiuotos normos 2,6 proc.).

8. Visureigiams ir kitiems automobiliams su visų keturių varančiųjų ratų pavara bazinė degalų sunaudojimo norma gali būti padidinama iki 15 procentų.

9. Žiemos metu, nuo lapkričio 1 d. iki balandžio 1 d., apskaičiuota bazinė degalų sunaudojimo norma gali būti didinama iki 10 procentų.